

[Udenrigsministeren.]

springende punkt i forbindelse med verdenskonferencen er imidlertid, om man ad denne vej kan inddrage Kina i nedrustningsforhandlingerne; hvis det bliver tilfældet, vil konferencen kunne få stor betydning.

Der foreligger endnu ingen klare indikationer på den kinesiske reaktion på tanken om en verdenskonference om nedrustning, men de hidtil foreliggende tilkendegivelser fra kinesisk side har ikke været særlig opmuntrende.

Danmarks positive stilling til hver af de vedtagne resolutioner var bestemt af vort stedse fastholdte ønske om at støtte realistiske forsøg på gradvis at nå til en almindelig og fuldstændig nedrustning under behørig kontrol. Drøftelserne foregik i en moderat og behersket atmosfære, der gav forhåbning om, at der under gunstige omstændigheder vil kunne komme realitetsdrøftelser i gang, der efterhånden vil kunne føre til problemernes løsning. Dette indtryk er blevet bekræftet ved meddelelsen om, at der mellem USA og Sovjetunionen er opnået enighed om, at forhandlingerne i 18 magts komiteen i Genève kan genoptages den 27. ds.

Problemerne i det sydlige Afrika, som, hvis de ikke løses på en for den afrikanske befolkning tilfredsstillende måde, truer med at føre til en omfattende racekrig, optog en betydelig del af FN-generalforsamlingens tid.

Behandlingen af apartheidspørgsmålet i Sydafrika førte til vedtagelsen med stort flertal af en resolution, hvori generalforsamlingen henleder FNs sikkerhedsråds opmærksomhed på, at situationen i Sydafrika udgør en trussel mod international fred og sikkerhed, at sikkerhedsrådet derfor må handle i overensstemmelse med FN-pagtens kap. VII for at løse apartheidproblemet, og at verdensomfattende økonomiske sanktioner er det eneste middel til at opnå en fredelig løsning.

Danmark og Sverige stemte for denne resolution, medens Norge, Finland og Island afstod fra at stemme. Det var i logisk fortsættelse af vor hidtidige politik, at vi stemte for dette forslag. Vi har stedse fastholdt det som en betingelse for Danmark for at gå med til sanktioner, at disse var lovlige — d. v. s. vedtaget af sikkerhedsrådet — og

effektive, men vi har aldrig bestridt, at generalforsamlingen over for sikkerhedsrådet kan gøre sine synspunkter gældende, og pagtens art. 11, stk. 2, indeholder udtrykkelig hjemmel hertil.

Også i Rhodesia foreligger en dybt alvorlig situation. For Danmarks vedkommende har vi i overensstemmelse med opfordringer fra England og sikkerhedsrådets resolution med virkning fra den 7. december 1965 afbrudt al samhandel med Rhodesia.

Det er af afgørende betydning, at de foranstaltninger, der er iværksat over for Rhodesia, fører til det illegale regimes fald inden for en overskuelig fremtid. Lykkes det ikke, vil det kunne få de alvorligste konsekvenser for freden i Afrika og for den vestlige verdens forhold til de afrikanske lande. Det vil også få alvorlige konsekvenser for De Forenede Nationers fremtid, hvis sikkerhedsrådets sanktionspolitik over for Rhodesia mislykkes, i hvilken forbindelse jeg blot behøver at erindre om, at en af de væsentligste årsager til Folkeforbundets fallit var dets fejlslagne sanktionspolitik over for Italien efter Mussolinis aggression mod Abessinien.

I almindelighed vil jeg blot føje en enkelt betragtning hertil: alle de spørgsmål, som vi møder i det sydlige Afrika, har vel forskellig individualitet, men i fællesskab udgør de ét stort problem, der må betragtes i sin helhed. Historiske og økonomiske bånd frembyder for den vestlige verden næsten uoverstigelige hindringer for en løsning af dette problem. Men det er vestlige lande, der har skabt det, og det er også dem, der må løse det. Lader vi det ligge, fordi det er det letteste, vil det før eller senere skabe andre problemer for os af en helt anden størrelsesorden, og hvis løsning vil være langt mere bekostelig både i penge og i blod.

Fra dansk side beklager vi den pause, der er indtrådt i afspændingen mellem øst og vest på grund af Vietnamkonflikten. Vietnamkrigen har skabt en tillidskrise, som næppe kan overvindes, før en løsning på Vietnamspørgsmålet kommer inden for rækkevidde, men det er mit indtryk, at man såvel fra amerikansk som fra sovjetisk side bestræber sig for at holde vejene åbne for en fortsættelse af afspændingen, så snart der er politisk mulighed herfor.